

BENE ZOLTÁN

Dübörögés

Nem tudom, hány éve történt, kutatott az emlékezetében Pósa, miközben hosszú slukkolt a cigarettájából, majd ajkait csücsörítve takaros karikákat formált a tüdejében megjáratott füstből. Régen volt, az biztos, mélázott szelíden, noha olyan jellegtele-nél öltöztek az emberek már akkortájt is, mint mostanság, konfekcióból. Persze, más-hogyan nem is lehet, na, ja... Szóval, álltam az ablakban, ahogyan most, csak akkor senki nem állt így mellettem, amiképpen most te. Sem így, sem máshogyan... Figyeltem az utcát, csillogott az esőtől. Vagy a locsolóautók locsolták föl, hogy hűtsék a levegőt, meglehet... minden lehetséges. Az is olyan idő volt már, amikor bármilyen történetet... Hogy a lényegre térjek, álltam az ablakomban, szívtem a Symphoniát, szürkület volt a világban. Mindenesetre szürkeség. Kód vagy valami hasonló. Az utcán egy fiú meg egy lány, a lány kicsit előrébb lépkedett, a fiú szaporázta a nyomában. Hallani nem hallottam semmit, szokatlanul nagy csönd telepedett a városra, már-már nyomasztóan nagy csöndesség. Mintha némafilmet néznek, csak láttam, de nem hallottam, mi zajlik a lány és a fiú közt. Ennek ellenére nyilvánvalónak tűnt a helyzet. Veszekedtek, világos. A lány úgy iszkolt a fiú elől, hogy még véletlenül se meneküljön meg, értesd, életem? Hogyné értenéd, na, ja, hülye kérdés, láttál már ilyet te is, persze. A lány elől, a fiú mögötte. Gondolom, emelt hangon beszéltek. Bár inkább csak a fiú kiabált – amiből, hangsúlyozom, semmit, de semmit nem hallottam, s ez az igazán érdekes, most már értem, jóllehet akkor tudat alatt érzékeltem csupán a kivételes csöndességet. Visszatérve a némajáráakra, a fiú szájának mozgása elárulta, hogy felelemte a hangját. A lány szája nem mozgott. A nők szeretnek hallgatni ilyenkor. Már úgy értem, a perlekedésben nagyon is otthon vannak, ám előbb-utóbb elérkezik az a pillanat, amikor nem replikálnak tovább, nem abajognak, nem sopánkodnak, hanem rendíthetetlen hallgatásba merülnek. Nem válaszolnak a nekik szeregezett kérdésekre, nem szólnak egy kukkanat se. Felettesebb idegesítő dolog, olyankor csattannak a pofonok – amennyire én meg tudom ítélni. No, az a lány meg az a fiú ennél a stádiumnál tartottak. Amikor azonban a fiú egy váratlan ugrással hirtelen utolérte a lányt, és megragadta a kezét, nem került sor tettlegességre. Helyette magához ölelte. A lány úgy tűrte az ölelést, akár egy próbababá. A fiú dühében elengedte, s elkeseredésében vagy kétségebesében lefeküdt az úttestre, keresztbén. Fél percen belül jött egy nesztelet autó, fékezett, ketten kiugrottak belőle bőszen, jól megrugdosták a srácot, meg is öklöztek. Közben tátogatták a szájukat – ám a torkokból előtörő, vélhetően fulsértő és artikulálatlan hangokból én semmit nem hallottam, lelkem, hát nem félelmetes? Ütöttek, tátottak, aztán továbbhajtottak. A lány ijedten csóválta a fejét, vonogatta a vállát, talán könnyezett is. Kézen fogva húzni kezdte maga után a fiút, akinek az orrából ömlött a vér. Kisvártatva elveszítettem őket a szemem elől... Na, ja... Azóta lehet, hogy boldogan élnek. Együtt. Vagy külön-külön. Esetleg egymással. Netán egymás nélkül. Nem tudhatom. A helyüköt egy öregasszony foglalta

el az utcaszeneleten, amelyre az ablakomból rálátásom nyílott. Kutyát sétáltatott, kövéret, csúnyát, amolyan jellegzetes lakótelepi öregasszonyölebet, tudod. A kutya, na, ja, minden oszlopot oldalba hugyozott, az öregasszony minden stációnál türelmesen várakozott, nézelődött, gondolom, güyögött az állatnak. Ahogy ez lenni szokott. Mígnem egyszerre egy részeg öregember tűnt föl jobbról, bizonytalan léptekkel az ebhez csörtetett, fölkapta, s a póráz végét szorongató vénasszonyt a kutya által húzva maga után, eltártorgott balra. Az öreg hölgynek, úgy láttam, feszt jár a szája, bizonnal reklamált bőszen, kétségtől irgalmatlanul szidalmazta a barbár eljárást meg a vandál eljárót – csakhogy hozzá ebből sem jutott el egyetlen árva hang sem! A részeg viszont (komoran imbo-lyogva) csak ment és ment elszántan, ölében a kutya, annak nyakában a póráz, a póráz végén az öregasszony. Csakhamar mindhárman kikerültek a látómezőmből, amint korábban a fiatal pár. Továbbra is csönd volt, semmiféle zaj, semminemű nesz nem hallatszott föl a lakásba, jöllehet az ablak már akkor is ilyen magasan volt, s éppen így, mint most, pontosan itt. A szigetelés sem volt különök hajdan, mint ma... Egyébként valóban nem tudom, hány éve történt, révedt el Pósa, mégint egy hosszút szippantott újabb cigarettájából, és pár pillanat múltán ismét takaros karikákat eredet, régen volt, az biztos, bár olyan jellegtelennél öltöztek az emberek, mint most, tucatáruból, konfekcióból válogattak maguknak toalettet ízlés és elképzelés nélkül, agyoncsépelet receptek szerint. De akármikor is volt, biztosan itt álltam ebben az ablakban, lelkecském, áldogáltam csendesen, szemlélődőn. Ahogyan most, éppen úgy, csak senki nem állt mellettem... Figyeltem az utcát, csillogott az esőtől. Lehet az is, persze, hogy a locsolóautók locsolták föl, lehűtendő a túlhevült levegőt. minden lehet, mert az is olyan idő volt már, hogy minden lehetett. Én meg csak bávatakon az ablakomban, cigaretázva... Szürkület volt, legalábbis szürkeség. Ködös, borongós idő. És nehéz, szilárd csönd. Még egy kósza villamos sem csörömpölt, egyetlen troli nem sikított... Aztán egyszerre zúgni és zsibonganí kezdett az ég. Emlékszem, *miként* zúgott. Furcsán, összetéveszthetetlenül. Néhány ével azelőtt, az érettségim előtt nem sokkal hallottam már azt a hangot, éppen azt, az ágyamban fekve, félrésszegen bámulva a plafont. Ugyanaz a hang volt, ugyanaz a dübörögő morajlás, mit sem változott az esztendők során. Azt hiszem, az a sajátos dübörögés sosem változik, lelkem, ne is számíts másra... mindenki elhagyta már a látóteremet, én mégis konokul álltam tovább a kihalt utca fölött, szájamban cigarette, fülemben a valószínűtlen csöndet fölváltó megrendítő zúgás... Nem kellett megvárnom a reggeli híreket, anélkül is tudtam, hogy a jenik bombázni kezdték Jugoszláviát...